

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานการณ์ปัญหายาเสพติดภาพรวมปี 2556 ยังมีการแพร่ระบาดของยาเสพติดอยู่เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะยาเสพติดที่สามารถผลิตได้ง่ายและผลิตได้ครั้งละเป็นจำนวนมาก เช่น ยาบ้า ยาไอซ์ เป็นต้น ผู้เสพยาเสพติดก็เริ่มเป็นกลุ่มเป้าหมายที่มีอายุน้อยลงเรื่อยๆ เนื่องจากสามารถหาเสพติดได้ง่ายขึ้น มีผู้ค้ารายย่อยเพิ่มขึ้น การติดต่อหาซื้อกับผู้ค้าก็สามารถติดต่อได้โดยผ่านระบบโซเชียล เน็ตเวิร์ค (Social Network) การจับกุมของเจ้าหน้าที่จึงมีความลำบากและต้องรัดกุมยิ่งขึ้น ดังนั้นปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ ส่งผลให้การแพร่ระบาดของยาเสพติดจึงเพิ่มมากขึ้น และมีความรุนแรงไม่แตกต่างจากปี 2555เลย ซึ่งในการแพร่ระบาดของยาเสพติดนั้น (สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด .2555 : 12-13) พบว่ามีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความรุนแรงของปัญหาเสพติดมีหลายประการ ทั้งปัจจัยภายในและภายนอกประเทศ ในขณะเดียวกัน ตัวยา ที่มีแนวโน้มการค้าและแพร่ระบาดสูงขึ้น ยังคงเป็นยาบ้า และไอซ์ กลุ่มนักค้ารายใหญ่ยังคงเคลื่อนไหวอยู่อย่างต่อเนื่อง และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น มีรูปแบบการค้าเลี้ยงยาเสพติดหลากหลาย และแยบยลมากขึ้น ปัจจุบันแหล่งผลิตยาเสพติด ทั้งยาบ้า ไอซ์ และเฮโรอีน อยู่ในพื้นที่อิทธิพลของชนกลุ่มน้อย ที่อาศัยอยู่ทางตอนเหนือของประเทศเพื่อนบ้าน มีศักยภาพในการผลิตได้ไม่จำกัด เป็นผู้ผูกขาดตลาดยาเสพติดในประเทศไทยซึ่ง ปริมาณยาเสพติดที่มีการค้าและแพร่ระบาดภายในประเทศ ยังคงเป็นยาเสพติดที่ผลิตในต่างประเทศ และในประเทศเพื่อนบ้านเป็นหลัก โดยปริมาณการผลิต ยังคงมีปริมาณ ใกล้เคียงกับปี 2555 โดยเฉพาะอย่างยิ่งการผลิตยาบ้าในประเทศพม่า กัญชาในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว นอกจากนี้ การผลิตยาเสพติดในประเภทต่างๆ เช่น เฮโรอีน และประเภท Club drugs จะมีพัฒนาการที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งส่งผลให้ประเทศไทยจะต้องเผชิญหน้ากับยาเสพติดที่หลากหลายมากขึ้น ทั้งนี้ยาเสพติด

ติดที่คาดว่าจะเป็นปัญหาด้านการแพร่ระบาด คือ ยาบ้า กัญชา เฮโรอีน และสารระเหย
 เครื่องสำอาง/กลุ่มการค้ายาเสพติดที่เชื่อมโยงระหว่างประเทศเพื่อนบ้านกับเครือข่ายการค้าใน
 ประเทศไทยจะมีบทบาทในด้านการค้าตามแนวชายแดน และจะส่งผลกระทบต่อการค้าและแพร่
 ระบาดในประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในสหภาพพม่า สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
 กัมพูชา และสาธารณรัฐประชาชนจีน สถานะดังกล่าวทำให้ประเทศไทยจะเพิ่มบทบาทใน
 ฐานะประเทศทางผ่านของยาเสพติดมากขึ้น รวมทั้งการกระจายตัวของความเคลื่อนไหวด้านยา
 เสพติด สามารถดำเนินการได้อย่างคล่องตัวในพื้นที่ของทั้ง 4 ประเทศข้างต้นหากไม่มีมาตรการ
 ป้องกันที่ดีพอและต่อเนื่อง ชาวชนในประเทศไทยอาจจะกลายเป็นผู้ค้า/ผู้เสพ ซึ่งจะเป็นผลให้
 ปัญหายาเสพติดหวนกลับมาอีก การกระจายตัวของการค้ายาเสพติดระดับแพร่ระบาดรายย่อย ที่
 เป็นกลุ่มการค้าใหม่ในพื้นที่ต่างๆ มีแนวโน้มที่จะเป็นปรากฏการณ์สำคัญของการค้ายาเสพติด
 ในระยะต่อไป ซึ่งจะทำให้เกิดการกระจายตัวของการค้าและแพร่ระบาดเพิ่มขึ้นในหลายพื้นที่
 (สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด .2555 : 14)

ปัญหายาเสพติดทำให้ประเทศชาติของเราต้องสูญเสียพลเมืองเด็กและเยาวชนไป
 เป็นจำนวนมาก ยาเสพติดทำลายทั้งสุขภาพ อนาคต ตลอดจนการสูญเสียชีวิตการป้องกันปัญหา
 ยาเสพติดเป็นมาตรการที่ดีที่สุด ดังคำสุภาษิตที่ว่า “ป้องกันไว้ ดีกว่าแก้” แม้ในความเป็นจริงจะ
 เป็นเรื่องยากมากที่พวกเราจะปกป้องลูกหลานของเราให้รอดพ้นจากวงจรของยาเสพติด แต่
 หากเรานิ่งอยู่เฉยๆ ไม่ทำอะไร โดยอ้างว่าไม่ใช่หน้าที่ ไม่ใช่ธุระ การป้องกันปัญหายาเสพติด
 มิใช่หน้าที่ของใครคนใดคนหนึ่งหรือองค์กรใดองค์กรหนึ่ง แต่หากเป็นหน้าที่ของทุกคนใน
 ชาติที่จะต้องร่วมมือร่วมใจป้องกันไม่ให้ลูกหลานของเราตกเป็นทาสของวงจรอุบาทว์
 โดยเฉพาะสถาบันทางสังคมในระดับรากหญ้าควรต้องมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการป้องกัน
 ปัญหานี้

ในการป้องกันปัญหายาเสพติดในระดับรากหญ้าหรือระดับหมู่บ้านหรือชุมชนอย่าง
 ยั่งยืนได้นั้น จะต้องเกิดจากการที่หมู่บ้านหรือชุมชนดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นการป้องกัน
 ปัญหายาเสพติดโดยชุมชนเอง อาศัยการพึ่งพิงจากรัฐให้น้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนว
 พระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ว่า “การระเบิดจากข้างใน” หมายถึง ในการ
 ปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ถ้าเราใช้ความสามารถและทรัพยากรที่มีอยู่จากภายในอย่างมีประสิทธิภาพ

แล้ว ผลจากการปฏิบัติในสิ่งนั้น ย่อมเป็นผลที่ก่อให้เกิดความยั่งยืนที่สุด แต่ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนเองนั้น มีอยู่หลายประการด้วยกัน ยกตัวอย่างเช่น ความเข้มแข็งของคณะกรรมการหมู่บ้าน รวมถึงกลุ่ม องค์กร ในหมู่บ้าน ความอบอุ่นของครอบครัวในหมู่บ้าน สภาพภูมิศาสตร์ของหมู่บ้าน สภาพ โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในหมู่บ้าน สภาพเศรษฐกิจ ความช่วยเหลือจากภาครัฐ และกิจกรรมที่เป็นผลมาจากการดำเนินการของกองทุนป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด หรือเรียกชื่อว่า กองทุนแม่ของแผ่นดิน ซึ่งเป็นกองทุนที่มีเงินทุนตั้งต้นจากการได้รับพระราชทานจากสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ จึงเป็นกองทุนที่มีความศักดิ์สิทธิ์ และความศรัทธาของประชาชนที่มีต่อสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถซึ่งผลที่ได้รับจากการบริหารจัดการกองทุน จะเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินงานในทุกขั้นตอน งานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ส่วนราชการจากหลายหน่วยงานบูรณาการงานเข้าด้วยกัน โดยอาศัยการแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชนเป็นเป้าหมายเดียวกันกรมการพัฒนาชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด .2555 : 3)

ผู้ศึกษาในฐานะนักวิชาการพัฒนาชุมชน ซึ่งเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในงานด้านยาเสพติดและการดำเนินงานของกองทุนแม่ของแผ่นดิน ในอำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรับผิดชอบในด้านการทำกิจกรรมที่เป็นผลมาจากการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน ประสานงานระหว่างหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินในอำเภอยักษ์ภูมิพิสัย เป็นที่ปรึกษา ให้ความรู้ คำแนะนำ แก่หมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน ให้มีการบริหารจัดการกองทุนที่มีประสิทธิภาพและสร้างผลประโยชน์แก่หมู่บ้านหรือชุมชนตามเป้าหมายของกองทุน ในพื้นที่ตำบลลานสะแก อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย มีหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน จำนวน 4 หมู่บ้าน และเป็นพื้นที่ที่มีการขับเคลื่อนงานกองทุนแม่ของแผ่นดินอย่างต่อเนื่อง และเป็นรูปธรรม ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน ในพื้นที่ตำบลลานสะแก อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ใน 4 ด้าน ที่มีผลต่อการป้องกันปัญหายาเสพติด คือ

- 1) ด้านโครงสร้างหมู่บ้าน
- 2) ด้านผู้นำในหมู่บ้าน
- 3) ด้านการเมืองในท้องถิ่นและ
- 4) ด้านประเภทกิจกรรมด้านยาเสพติดของกองทุนแม่ของแผ่นดิน เพื่อนำผลการศึกษาใช้เป็นข้อมูลใน

การพัฒนาการดำเนินงานของกองทุนแม่ของแผ่นดิน ในพื้นที่ตำบลลานสะแก อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ให้มีประสิทธิภาพและก้าวหน้าต่อไป

คำถามการศึกษา

1. ประชาชนในหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน ในพื้นที่ตำบลลานสะแกอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม มีความคิดเห็นต่อการป้องกันปัญหาเสพติด อยู่ในระดับใด
2. ประชาชนในหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน ในพื้นที่ตำบลลานสะแกอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ที่อยู่ในหมู่บ้านต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการป้องกันปัญหาเสพติดต่างกันหรือไม่
3. ประชาชนในหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน ในพื้นที่ตำบลลานสะแก อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ให้ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานในการป้องกันปัญหาเสพติดของกองทุนแม่ของแผ่นดิน อย่างไรบ้าง

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนในหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน ในพื้นที่ตำบลลานสะแก อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน ในพื้นที่ตำบลลานสะแก อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคามจำแนกตามหมู่บ้าน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะต่อการป้องกันปัญหาเสพติดในหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน ในพื้นที่ตำบลลานสะแก อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

สมมุติฐานการศึกษา

ประชาชนในหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน ในพื้นที่ตำบลลานสะแก อำเภอยักษ์ขุมภูมิ พิจัย จังหวัดมหาสารคาม มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานในการป้องกันปัญหาเสพติดของ กองทุนแม่ของแผ่นดิน แตกต่างกัน

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตด้านตัวแปร ประกอบด้วย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่หมู่บ้าน ประกอบด้วย 1) บ้านหนองสิม หมู่ที่ 7 2) บ้านมะโป้ หมู่ที่ 8 3) บ้านเจริญราษฎร์ หมู่ที่ 18 และ 4) บ้านหนองไผ่น้อย หมู่ที่ 19
2. ตัวแปรตาม คือความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดในหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน พื้นที่ตำบลลานสะแก อำเภอยักษ์ขุมภูมิพิจัย จังหวัดมหาสารคาม ใน 4 ด้าน ที่มีผลต่อการป้องกันปัญหาเสพติด คือ 1) ด้านโครงสร้างหมู่บ้าน 2) ด้านผู้นำในหมู่บ้าน 3) ด้านการเมืองในท้องถิ่นและ 4) ด้านประเพณีกิจกรรมด้านยาเสพติดของกองทุนแม่ของแผ่นดิน

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาคือ ประชาชนในหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินในพื้นที่ตำบลลานสะแก อำเภอยักษ์ขุมภูมิพิจัย จังหวัดมหาสารคาม ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ที่สามารถให้ความคิดเห็นต่อการป้องกันปัญหาเสพติดในหมู่บ้านในการตอบแบบสอบถามและได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการศึกษา จำนวน 4 หมู่บ้าน ในพื้นที่ตำบลลานสะแก อำเภอยักษ์ขุมภูมิพิจัย ที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน จำนวนประชากร 736 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาคือ ประชาชนในหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินในพื้นที่ตำบลลานสะแก อำเภอยักษ์ขุมภูมิพิจัย จังหวัดมหาสารคาม ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ที่สามารถให้ความคิดเห็นต่อการป้องกันปัญหาเสพติดในหมู่บ้านในการตอบ

แบบสอบถามและได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการศึกษาจำนวน 4 หมู่บ้านในพื้นที่ตำบลลานสะแก อำเภอพยุหะคีรีพิจิตร ที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 260 คน โดยคำนวณขนาดจากสูตรของ ทาโร ยามานะ (Taro Yamane)

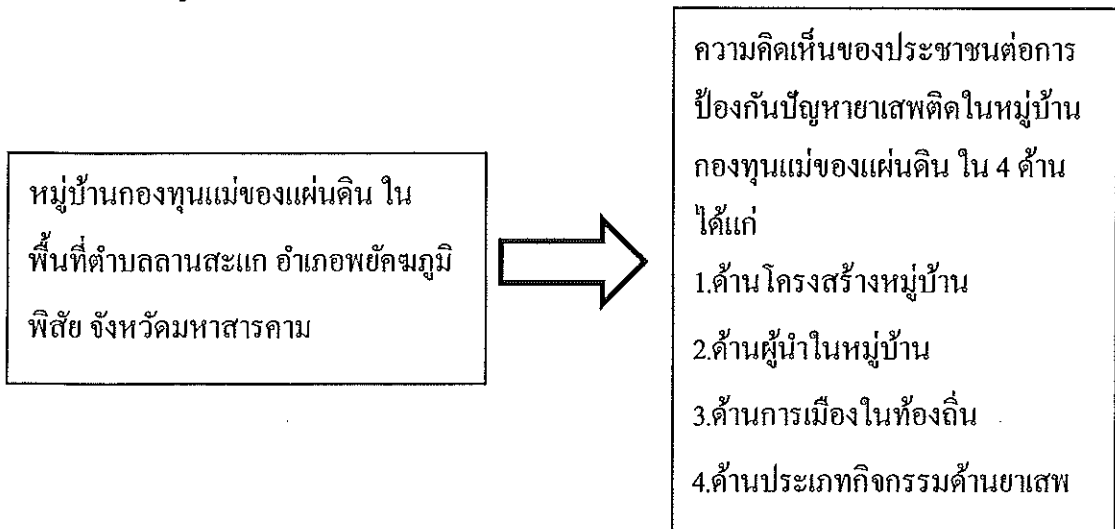
ขอบเขตด้านพื้นที่ พื้นที่ทำการศึกษาคือ หมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน ที่จัดตั้งตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 จนถึง พ.ศ. 2555 ในตำบลลานสะแก อำเภอพยุหะคีรีพิจิตร จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 4 หมู่บ้าน ได้แก่ 1) บ้านหนองสิม หมู่ที่ 7 2) บ้านมะโบ้ หมู่ที่ 8 3) บ้านเจริญราษฎร์ หมู่ที่ 18 และ 4) บ้านหนองไผ่น้อย หมู่ที่ 19

ซึ่งเป็นหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน ที่มีกิจกรรมการป้องกันปัญหาเสพติดอย่างต่อเนื่อง และเห็นเป็นรูปธรรมจนได้รับการคัดเลือกให้เป็นศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินในระดับอำเภอ ในปี พ.ศ. 2555 และใช้ระยะเวลาในการศึกษา จำนวน 4 เดือน ตั้งแต่เดือนตุลาคมพ.ศ. 2556 – เดือนมกราคม พ.ศ. 2557

กรอบแนวคิดในการศึกษา

ในการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติด โดยอาศัยกลไกการดำเนินงานของกองทุนแม่ของแผ่นดินในหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน ประชาชนในหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินที่ทำกิจกรรมต่างๆ ในด้านการป้องกันปัญหาเสพติดมีบทบาทสำคัญ ที่ช่วยให้ผลการดำเนินงานประสบผลสำเร็จ ซึ่งผลจากการดำเนินงานของกองทุนแม่ของแผ่นดิน ส่งผลออกมาในภาพของกิจกรรมของหมู่บ้านที่เป็นการป้องกันปัญหาเสพติดในหมู่บ้าน โดยปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ส่งผลต่อการป้องกันปัญหาเสพติดในหมู่บ้านอย่างยั่งยืน ตามแผนภูมิกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

แผนภูมิกรอบแนวคิดการวิจัย

แผนภูมิที่กรอบแนวคิดในการศึกษา การดำเนินงานในการป้องกันปัญหาอาชญากรรมในหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน ในพื้นที่ตำบลลานสะแก อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. หมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน หมายถึงหมู่บ้านที่ได้จัดตั้งกองทุนแม่ของแผ่นดินที่มีวัตถุประสงค์เพื่อ
 - 1.1 เพื่อขยายพลังแห่งความดีของคนในหมู่บ้าน ชุมชน ให้กว้างขวางขึ้น
 - 1.2 เพื่อเสริมสร้างกระบวนการในหมู่บ้าน ชุมชน ด้านความคิด ความรู้ การแลกเปลี่ยน การรวมกลุ่มและความตื่นตัว เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาของหมู่บ้าน ชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาอาชญากรรม เพื่อให้หมู่บ้าน ชุมชน ใช้กระบวนการดังกล่าวให้บรรลุถึงความเข้มแข็งได้อย่างแท้จริง
 - 1.3 เพื่อสนับสนุนค่าใช้จ่ายที่เป็นประโยชน์แก่สาธารณะ สนับสนุนให้คนทำความดี และเสียสละเพื่อหมู่บ้าน ชุมชน
 - 1.4 เพื่อสนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง เพื่อการพึ่งพาตนเอง และพึ่งพาซึ่งกันและกันอย่างยั่งยืน เป็นผลทำให้ปัญหาพื้นฐานของหมู่บ้าน ชุมชน ลดลง

1.5 เพื่อสนับสนุนกิจกรรมการแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน ชุมชน อย่างยั่งยืน และพัฒนาเป็นศูนย์เรียนรู้ในหมู่บ้าน ชุมชน เพื่อก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนทั้ง ภายในและระหว่างหมู่บ้าน ชุมชน

2. โครงสร้างหมู่บ้าน หมายถึงสิ่งก่อสร้าง สถานที่ อาคาร บ้านเรือนในหมู่บ้าน การแบ่งคุ่มบ้าน สภาพที่ตั้งของบ้านเรือน สภาพทั่วไปในหมู่บ้าน จำนวนครัวเรือนที่อยู่ในความรับผิดชอบ รวมไปถึงความสัมพันธ์ของคนในหมู่บ้านตั้งแต่ระดับครอบครัว ไปจนถึงระดับหมู่บ้าน กลุ่ม องค์กร ที่มีการบริหารจัดการในหมู่บ้านเพื่อประโยชน์แก่หมู่บ้าน

3. ผู้นำในหมู่บ้าน หมายถึง บุคคลอาศัยภายในหมู่บ้าน ที่เป็นหัวหน้าหรือผู้นำของกลุ่ม องค์กร ในหมู่บ้าน รวมไปถึงบุคคลผู้ซึ่งสร้างคุณประโยชน์ให้แก่หมู่บ้าน จนคนในหมู่บ้านมีความเคารพนับถือ ปราชญ์ชาวบ้าน

4. การเมืองในท้องถิ่น หมายถึง กระบวนการและวิธีการ ที่จะนำไปสู่การตัดสินใจของกลุ่มคนในท้องถิ่น

5. การทำกิจกรรมด้านยาเสพติดของกองทุนแม่ของแผ่นดิน หมายถึง กิจกรรมและวิธีการที่เป็นการป้องกันปัญหายาเสพติดในชุมชน รวมทั้งปัญหาอื่นๆ จนสามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนบนวิถีแห่งความพอเพียงซึ่งกิจกรรมด้านยาเสพติดในหมู่บ้าน กองทุนแม่ของแผ่นดินมี 6ประเภท ได้แก่

5.1 กิจกรรมเฝ้าระวังยาเสพติด เช่น สนับสนุนการเดินเวรยาม จุดตรวจหมู่บ้าน/ชุมชน

5.2 กิจกรรมป้องกันกลุ่มเสี่ยง กลุ่มเสพ และกลุ่มที่เคยค้ายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน มิให้กลับไปมีพฤติกรรมเดิมอีก

5.3 กิจกรรมเสริมสร้างที่ดีในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อเป็นแบบอย่าง

5.4 กิจกรรมเสริมสร้างความคิด ความรู้ การรวมกลุ่ม การสร้างความตื่นตัว การประชุมและการแลกเปลี่ยนความรู้ในลักษณะของศูนย์เรียนรู้ เพื่อให้เกิดกระบวนการเสริมสร้างความเข้มแข็งในหมู่บ้าน/ชุมชน

5.5 กิจกรรมการสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

5.6 กิจกรรมการสงเคราะห์ผู้เดือดร้อนหรือผู้ตกทุกข์ได้ยากในหมู่บ้าน/ชุมชน

ประโยชน์การศึกษา

1. ได้ข้อมูลสารสนเทศในการป้องกันปัญหายาเสพติด ในหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน พื้นที่ตำบลลานสะแก อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
2. ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการวางแผนการดำเนินงาน การปฏิบัติงานด้านการป้องกันปัญหายาเสพติดในหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน พื้นที่ตำบลลานสะแก อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
3. เป็นแนวทางในการศึกษาข้อมูลด้านการป้องกันปัญหายาเสพติดในหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน พื้นที่ตำบลลานสะแก อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม หรือหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินอื่นที่มีบริบทคล้ายกัน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY